

MAASEUTU.FI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Maatalouden ravinteet kiertoon

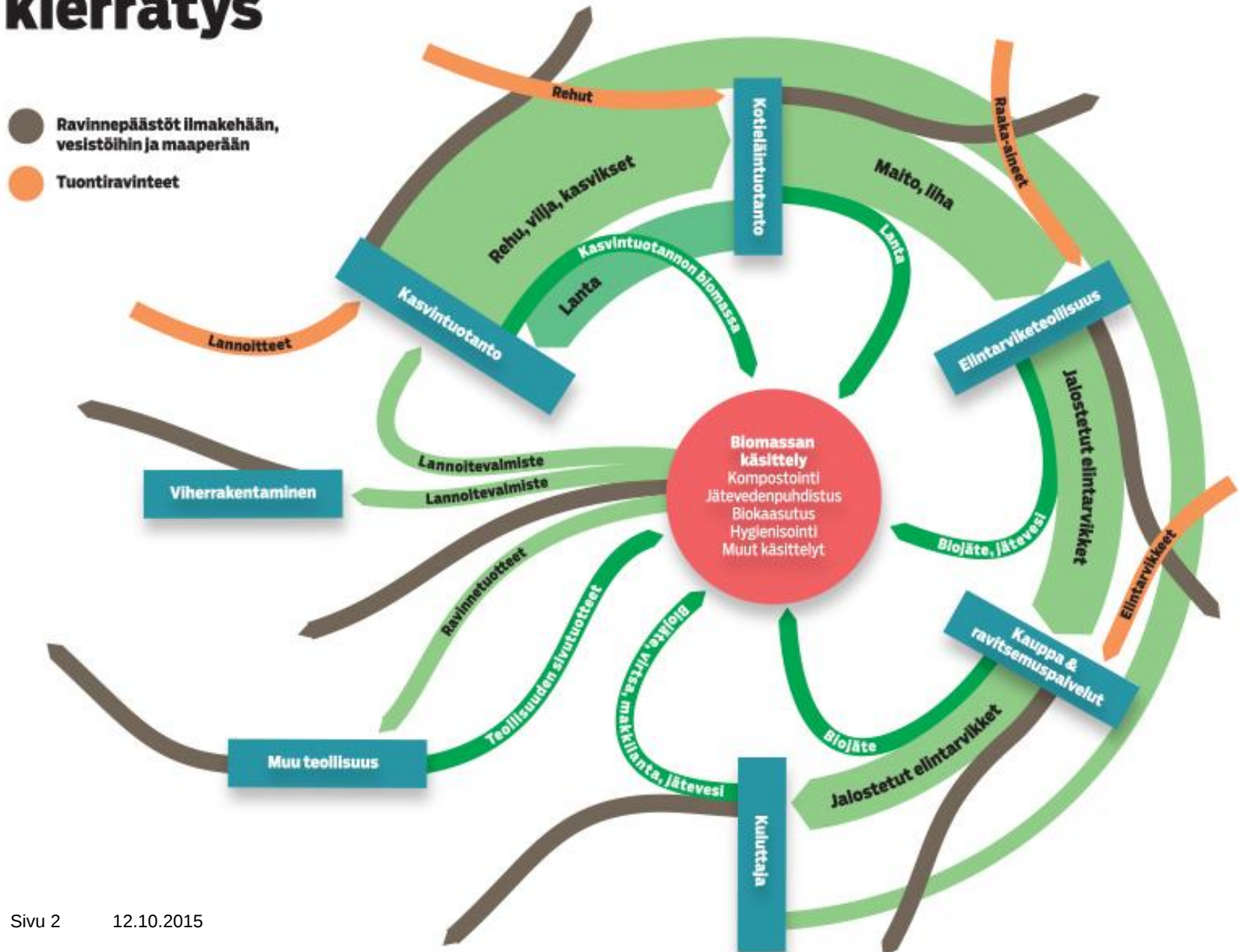
Neuvotteleva virkamies Marja-Liisa Tapio-Biström
Eduskunnan ympäristövaliokunta 13.10.2015

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Ravinteiden kierrätys

Ympäristön hoitoa edistäviä toimenpiteitä ohjelmassa

Koulutus ja tiedonvälitys (art. 15)

- hankkeet ympäristöosaamisen kehittämiseen

Neuvonta (art. 16)

- ympäristöneuvonta
- ympäristösitoumukseen valitun toimenpidejoukon mukauttaminen neuvonnan perusteella

Investoinnit (art. 18)

- **lannan prosessointi, varastointi**
- säättösalojitus
- kosteikkojen perustaminen
- luonnonlaitumien peruskunnostus

Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen (art. 20)

- tuote- ja palvelukehitys, innovaatiot, työmahdollisuudet: esim. **lannan tuotteistamisen kehittäminen**, ympäristöyrittäjyys

Maaseudun palvelujen ja kylien kehittäminen (art. 21)

- esim. ympäristön tilaa parantavat yhteisölliset toimet, **uusiutuva energia**, virkistyspalvelut, luontoreitistöt, asuin ympäristön parantaminen, maisemanhoitosuunnitelmat

Luonnonmukainen tuotanto (art 30)

Luonnonhaittakorvaukset (art. 32-33)

- tukikelpoisuus luonnonlaitumille

LEADER (art. 42-45, 65)

- paikalliset toimintaryhmien kautta toteutettavat hankkeet

Yhteistyö (art. 36)

- eri tahoja yhdistävät **yhteishankkeet**: esim. verkostojen luominen, kehittämishankkeet
- käytäntöön kytkeytyvä tutkimus, **innovaatioiden ja uusien käytäntöjen tai tekniikoiden käyttöönotto**, pilottihankkeet, esim. kipsin tai rakennekalkin käyttö fosforin sitomiseen valuma-alueella, fosforin kemialliset saostusmenetelmien käyttöönotto, biohiilikokeilut, täsmäviljelyn kehittäminen, **ruovikoiden hyötykäyttö**

Ympäristökorvaukset (art. 29)

<u>Ravinteiden kierrätys</u>	<u>Valumavesien hallinta</u>	<u>Monimuotoisuuden ja maiseman edistäminen</u>
	<u>Kosteikkojen hoito</u>	<u>Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito</u> <u>Alkuperäisrotujen kasvatus</u>
<u>Vähennetty lannoitus puutarhakasveilla</u> <u>Lietelannan sijoittaminen peltoon</u> <u>Ravinteiden & orgaanisten aineiden kierrättäminen</u> <u>Lannan levitys kasvukaudella</u>	<u>Valumavesien käsittely</u> <u>Ympäristöhoitonurmet</u> <u>Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys</u> <u>Katteen käyttö puutarhakasveilla ja perunalla</u>	<u>Peltoluonnon monimuotoisuus</u> <u>Vaihtoehtoisten kasvin-suojelumenetelmien käyttö puutarhakasveilla</u>
Ravinteiden tasapainoinen käyttö		
Ympäristökorvauksen vähimmäisvaatimukset		

Sopimus

Geeni-
pankki-
säilytys:
(art. 29.9)

Sitoumus

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutuun.

Maaseudun kehittämisohjelman mahdollisuudet

- **Maatalouden ympäristökorvaus**
 - Ravinteiden tasapainoinen käyttö
 - Lietelannan sijoittaminen
 - Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen
- **Maatalouden investoinnit**
 - Lannan käytön tehostamista edistävät investoinnit
- **Ei-tuotannolliset investoinnit**
 - Kosteikkojen perustaminen
- **Yritysinvestoinnit**
- **Neuvonta ja koulutustoimenpiteet**
- **Hanketuet - yhteistyötoimenpide**

Alustavat tiedot ympäristökorvaukseen sitoutuneista

Toimenpide	Tavoite	Alustava toteuma
Suojavyöhyke	23 000 ha	59 000 ha (275 %)
Monivuotinen ympäristönurmi	32 000 ha	3 400 ha (11 %)
Luonnonhoitopeltonurmet	85 000 ha	94 500 ha (111 %)
Viherlannoitusnurmet	49 000 ha	27 000 ha (55 %)
Kerääjäkasvit	7 500 ha	245 000 ha (3267 %)
Saneerauskasvit	500 ha	4 600 ha (920 %)
Monimuotoisuuspellot	19 000 ha	23 700 ha (125 %)

Muut ympäristökorvaustoimenpiteet

- Lietelannan sijoittaminen, ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen, valumavesien hallintapeltojen talviaikainen kasvipeitteisyys toimenpiteiden osalta pinta-alatiedot saadaan marraskuun lopussa

Ravinteiden kierrätyksen hankkeet maaseutuohjelmassa – 6.5 milj. kohdennettu

- Elinkeinojen kehittämishankkeita, lähellä maataloja ja yrityksiä.
- Muuttaa käytäntöjä, synnyttää pysyväisluoteista yhteistyötä ja sisältää innovatiivisia ongelmanratkaisuja.
- Eri toimijoiden yhteistyössä toteuttamia laajoja kokonaisuuksia, uusia toimijoita ”laatikon ulkopuolelta”.

Maatalouden ravinteet hyötykäyttöön 2014-2016

- MMM:n LUKElta tilaama kaksivuotinen hanke käynnistää Suomen biotalousstrategiassa määritellyn ravinteiden kierrätykseen liittyvän osion.
- Hankkeen päämääränä on:
varmistaa Suomen maataloustuotannosta syntyvän lannan sekä muun ravinteita sisältävän orgaanisen aineksen tehokas hyötykäyttö vuoteen 2020 mennessä.

Hankkeen tavoitteet

1. Varmistaa, että **maaseudun kehittämisohjelman** toimeenpanossa toteutetaan lannan ja muiden orgaanisten aineiden ravinteiden kiertoon liittyviä tavoitteita **alueen omista lähtökohdista** käsin **tiiviissä yhteistyössä** eri toimijatahojen kanssa.
2. Tunnistaa ravinteiden hyväksikäytön **pullonkauloja** sekä vaikuttaa niiden poistamiseen.
3. Seurata muiden hallinnonalojen ja toimijoiden ravinteiden kierrätystä edistäviä prosesseja sekä **edistää eri poliitikkojen yhteensovittamista.**

Ratkaisujen Suomi hallitusohjelma

Lisätään ravinteiden talteenottoa erityisesti Itämeren ja muiden vesistöjen kannalta herkillä alueilla siten, että vähintään 50 % lannasta ja yhdyskuntajätevesilietteestä saadaan kehittyneen prosessoinnin piiriin vuoteen 2025 mennessä.

- Näillä alueilla syntyy noin 12 milj. tn lantaa vuodessa, josta käsiteltäväksi tulisi noin 6 milj. tn.
- Tällä hetkellä alle 50 lantaa käsittelevää biokaasulaitosta, joissa käsitellään noin 200 000 tn lantaa vuodessa.
- Edellyttää investointeja, käytännön pilotointeja.
- Biotalous ja puhtaat ratkaisut – kärkihanke 3 – ravinteiden kierrätys – kokeiluja ja demoja

Biotalous ja puhtaat ratkaisut

Kiertotalouden läpimurto, vesistöt kuntoon (40 milj. €)

- 1.Kokeilu-, TK- demonstraatiohankkeita kiertotalouden edistämiseksi
- 2.Vesienhoitosuunnitelmat ja merenhoidon toimenpideohjelma
- 3.Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus- ja kokeiluohjelma

Kokeilu-, TK- demonstraatiohankkeita kiertotalouden edistämiseksi - MMM:n osuus

Toimen-pide	2016	2017	2018	Yht.		
Kokeilut	2,4	5	5	12,4		
Hevoselannan hyötykäyttö	0,2	0,2	0,2	0,6		
Maatalouden ravinteiden kierrätys	0,3	0,3	0,3	0,9		
Yhteensä	5,0	5,5	5,5	16,0		

Ratkaisujen Suomi hallitusohjelma

Nostetaan liikenteen uusiutuvien polttoaineiden osuus vuoteen 2030 mennessä 40 prosenttiin.

- Lannan hyödyntämisessä liikennebiokaasun tuotantoon suuri potentiaali.
- Parempi kannattavuus, vaatii suuria investointeja puhdistus- ja paineistuslaitteisiin.
- Direktiivi vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta (2014/94/EU) asettaa tavoitteita biokaasun jakeluverkon kattavuudelle eri jäsenmaissa.
- Maatilojen ja maaseutuyritysten yhteydessä olevilla kevytasemilla tulee täydentää jakeluverkkoa suurten taajamien välisillä tieosuuksilla.

Ratkaisujen Suomi hallitusohjelma

Sallitaan hevosen lannan käyttö energiatuotannossa.

- Suomessa on 75 000 hevosta ja 16 000 tallia, joissa syntyy 700 000-800 000 m³ lantaa vuodessa.
- Poltto, biokaasutus, kompostointi –ravinteiden kierrätys (tuhka, mädätysjäte

Biotalousmomentti

- 2 milj. vuodessa biotalouden edistämishankkeisiin
- ensimmäinen rahanjako 2015
- biotalousatlas
- ”mahdollisimman energia ja ravinneomavarainen maatila” -hankesuunnitelma -

Biokaasun edistämismääräraha 2008-2011

- 45 % tukitaso
- Myönnettiin avustusta 23 hankkeelle yhteensä 15.9 milj., 14 näistä hankkeista peruuntui kannattavuusongelmien vuoksi

KIITOS

